

Johan Larsson Boström
Utvecklingschef

Yttrande angående Reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun, KS 2019/0643

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att avge yttrande till kommunstyrelsen i enlighet med socialnämndens tjänsteskrivelse den 2 november 2020.

Sammanfattning

Kommunkontoret tog fram ett förslag till nytt reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun. Socialnämnden lämnade ett svar på förslaget den 22 januari 2020 § 4. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt efter första remissrundan den 27 april 2020 att bereda ärendet ytterligare och göra fördjupade utredningar. Därefter har nu KSAU åter skickat på remiss ett förslag till nytt reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun.

De förändringar som genomförts i socialnämnden reglemente har skapat en större tydlighet inom områdena arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagande som är områden där det politiska ansvaret är delat inom kommunen. Socialnämnden föreslås få ett utökat politiskt samordningsansvar inom arbetsmarknadsområdet vilket bedöms som ändamålsenlig utifrån nämndens ansvar för försörjningsstöd. Socialförvaltningen gör bedömningen att den föreslagna förändringen till att kommunstyrelsen blir anställande myndighet inte kommer påverka nämndens ansvar gällande verksamhet och/eller arbetsmiljöansvar.

Underlag för beslutet

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-11-02 remissvar för styrelser och nämnder

Protokollsutdrag KS AU 2020-09-14 § 305 Remittering av förslag till reglementen

KK tjänsteskrivelse 2020-09-08 Remittering av förslag till reglemente för styrelser och nämnder

Bilaga översyn av reglementet fördjupande utredningar

2020-11-02

Diarienummer

SO 2019/0141

Bilaga reglemente för styrelser och nämnder - med rättningar reviderat efter KS AU 2020-09-14

Reglemente för styrelser och nämnder - sammanställt reviderat efter KS AU 2020-09-14

Socialnämnden beslut 2020-01-22 § 4

Ärendet

Kommunkontoret tog fram ett förslag till nytt reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun. Socialnämnden lämnade ett svar på förslaget den 22 januari 2020 § 4. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt efter första remissrundan den 27 april 2020 att bereda ärendet ytterligare och göra fördjupade utredningar. Därefter har kommunstyrelsens arbetsutskott åter skickat ett förslag på remiss till nytt reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun.

I denna tjänsteskrivelse redovisas svar på frågor som uppkom vid socialnämndens första remissyttrande. Kommunkontoret har efter första remissrundan genomfört ett antal förtydligande. Följande delar berör socialnämnden:

- Ansvarsfördelningen rörande arbetsgivarfrågor mellan nämnder.
- Ansvarsfördelningen mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden avseende gränsdragningsproblematiken för det politiska ansvaret för socialpsykiatri.
- Utredda kommunens arbetsmarknadsåtgärder och ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden.

I övrigt innefattade socialnämndens första yttrande från den 22 januari 2020 behov av förtydligande gällande ansvaret för flyktingmottagande samt ansvar för planer och program.

Ansvarsfördelningen rörande arbetsgivarfrågor mellan nämnder

I kommunkontorets fördjupande översyn förklaras att förändringen inte innebär någon egentlig förändring i praktiken gällande arbetsmiljö och verksamhetsplanering. Förändringen ska utföras för att organisationen Lunds kommun ska kunna modernisera arbetsgivarpolitiken och verka som en anställande myndighet vilket även den arbetsrättsliga lagstiftningen förutsätter. I praktiken är det på många sätt redan så idag, vilket kan exemplifieras genom att om det uppstår arbetsbrist i en del av organisationen har medarbetaren rätt att vid övertalighet kunna omplaceras i hela Lunds kommun.

Förslaget om att endast ha en anställningsmyndighet i Lunds kommun skapar förutsättningar för en enhetlig politisk styrning i

2020-11-02

Diarienummer

SO 2019/0141

arbetsgivarfrågor, som exempelvis lönebildning och jämställda löner samt synen på heltid samt löneförmåner.

Kommunkontoret förklarar att den föreslagna förändringen, där kommunstyrelsen blir anställningsmyndighet och därefter delegerar arbetsgivaruppdraget direkt till förvaltningsdirektör, vilka är anställda av kommunstyrelsen, ger en tydlig ansvarskedja.

Respektive nämnd är ytterst ansvarig för den i reglementet beskrivna verksamheten och ställer därmed krav på förvaltningsdirektören som är chef över verksamheten utifrån ett verksamhetsperspektiv. Verkställigheten av arbetsgivarpolitiken är därmed framförallt en relation mellan förvaltningsdirektören och kommunstyrelsen. Den ska enligt utredningen inte sammanblandas med nämndens verksamhetsansvar. I praktiken innebär förslaget inga praktiska ändringar i den löpande verksamheten. Anställande chef har fortsatt ansvar för att attrahera, rekrytera, utbilda, behålla och avsluta medarbetare. Chefsuppdraget är därmed intakt, till exempel att anställa, fatta beslut om lön, disciplinpåföljd, avslut av anställning med mera. Nämndens ansvar att säkerställa en fungerande verksamhet i form av mål- och resultatstyrning och ekonomisk uppföljning kvarstår. Likaså kvarstår förvaltningsdirektörens ansvar att gentemot nämnden säkerställa verksamhetens kvalitet, effektivitet och organisation.

Nämndens arbetsmiljöansvar påverkas inte av förändringen
Utredningen förtydligar att arbetsmiljölagen förutsätter en obruten kedja i ansvarstagande för verksamhet från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Fördelningen av ansvaret bygger på att respektive nivå, som nämnd, förvaltningsdirektör, avdelningschef och enhetschef, har förutsättningar att utifrån kunskap, budget och befogenheter utföra verksamheten i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen. Det är därför av stor vikt att fullmäktige utifrån delegering av verksamhetsansvar, mål, uppdrag och ekonomiska ramar även fördelar arbetsmiljöansvar till respektive nämnd. Nämnden kan sedan fördela arbetsmiljöansvar till förvaltningsdirektör och vidare ut i organisationen.

Utredning av kommunens arbetsmarknadsåtgärder

I bilaga tydliggörs ansvaret för arbetsmarknadsåtgärder enligt nedan beskrivning. Ansvaret för kommunens arbetsmarknadsåtgärder delas av flera nämnder. Socialnämnden har ansvar för att genomföra åtgärder för att personer ska nå arbete och för att förebygga och minska verkningarna av arbetslöshet. Utbildningsnämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning. Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för

2020-11-02

Diarienummer

SO 2019/0141

att medverka till att personer som enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade får tillgång till arbete eller studier. Kommunstyrelsen ansvarar för samordningen mellan kommunens företag och mellan företagen och kommunen. I ansvaret ingår att ha uppsyn över kommunens arbetsmarknadsansvar men inte ansvaret för att genomföra åtgärder.

Med dagens organisation, där den aktuella arbetsmarknadsstödjande verksamheter är organiserad i större verksamhetsområden är delat ansvar oundvikligt. För att få en helhetsbild bör ansvaret samordnas. Socialnämnden, som har ansvaret för personer som inte kan klara sin försörjning, är den nämnd som har flest delar av arbetsmarknadsansvaret.

Socialnämnden föreslås få uppdraget att samordna kommunens arbetsmarknadsåtgärder. Om statens insatser förändras och ett större ansvar ges till kommunerna bör en särskild arbetsmarknadsnämnd övervägas.

I socialnämndens förslag till reglemente står det:

- Det ligger på socialnämnden att fullgöra samt samordna kommunens ansvar vad gäller kommunens arbetsmarknadsåtgärder för att förebygga och minska verkningarna av arbetslöshet.

Ansvarsfördelningen mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden avseende gränsdragningsproblematiken för socialpsykiatrin

I socialförvaltningens första remissyttrande beskrevs att ansvarsgränser kan försvåras genom otydliga begrepp. Socialpsykiatrin var ett sådant exempel tillsammans med flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder. I remissyttrandet beskrevs att gränsdragningen gällande socialpsykiatrin inte gick att tydliggöra utifrån ett politiskt ansvar. Kommunkontoret valde dock att undersöka frågan närmare och kom fram till samma slutsats:

"En strukturell tydlighet i ansvar är svår att definiera. Ibland är det bäst kompetens/möjligheter hos den ena nämnden och ibland behöver båda nämnderna ge insatser. Gränsdragningen bör därför hanteras i varje enskilt fall utifrån den enskildes behov, dvs att säkerställa att Lundabon får sina behov tillgodosedda av den nämnd som har ansvar för och bäst kompetens om målgruppen, och ibland behövs insatser från båda nämnderna samtidigt."

2020-11-02

Diarienummer

SO 2019/0141

Nämndens ansvar för utarbetande av planer och program inom verksamhetens område

Vid socialnämndens möte den 2020-01-22 ställdes frågan till kommunstyrelsen gällande nämndens ansvar för program och planer samt förändringen av formulering jämfört med nuvarande reglemente.

Förändringen förslaget utgår från kommunfullmäktiges beslut gällande program för styrning där det framgår att:

Nämnder och styrelser ansvarar för:

- att inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt i de frågor som fullmäktige har delegerat till den
- att besluta om de styrdokument som krävs för den egna verksamheten samt besluta i frågor som de enligt lag eller annan författning ansvarar för.

Begreppen program och plan avses i program för styrning som utveckling inom områden eller önskade åtgärder som endast kan antas av kommunfullmäktige. Syftet med program för styrning har varit att skapa enhetlig arbetsprocess för hur styrande dokument ska tas fram, beslutas, genomföras, kommuniceras, följas upp och omprövas samt skapa en enhetlig terminologi i hela styrsystemet.

Nämnden har fortsatt ansvar att ta fram verksamhetsplan med internbudget enligt kommunens ledningsprocess.

Ansvar för socialnämndens del av kommunens flyktingmottagande

I det nya förslaget har texten i förslag till reglemente förbättras och i förslaget beskrivs endast de delar som socialnämnden idag ansvarar för:

att inom socialtjänsten fullgöra följande delar av kommunens uppgifter för flyktingmottagande:

- samhällsorientering, kompletterande försörjningsstöd och annat socialt bistånd samt mottagande av ensamkommande barn
- väcka talan om, eller anmäla behov av, särskilt förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn
- att ansvara för samordning av den statliga ersättning som kommunen erhåller för flyktingmottagandet,

2020-11-02

Diarienummer

SO 2019/0141

Förvaltningens kommentarer

Socialförvaltningen bedömer att de förändringar som genomförts i socialnämnden reglemente har skapat en större tydlighet inom områdena arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagande som är områden där det politiska ansvaret är delat inom kommunen. Detta är positivt. Förändringarna i socialnämndens reglemente är till viss del att betrakta som enbart redaktionella förutom att nämnden fått ett utökat politiskt ansvar inom arbetsmarknadsområdet och föreslås här få det samordnande uppdraget i kommunen. Denna förändring bedöms som ändamålsenlig utifrån nämndens ansvar för försörjningsstöd.

Kommunkontorets fördjupade utredningar har gett svar på de frågor som uppkom vid första remissrunda gällande arbetsgivaransvar samt vad som avses gällande begreppen program och planer.

Socialförvaltningen gör bedömningen att den föreslagna förändringen till att kommunstyrelsen blir anställande myndighet inte kommer påverka nämndens ansvar gällande verksamhet och/eller arbetsmiljöansvar, vilket inte framgick tydligt i tidigare remissförslag.

Beredning

Ärendet har förberetts av förvaltningens utvecklingschef och diskuterats med motsvarande funktioner inom kommunens utvecklingsråd.

Barnets bästa

Ärendet berör inte barn då det är ett utredningsuppdrag.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser. Det utökade samordnande ansvaret för kommunala arbetsmarknadsåtgärder kan först utifrån politisk ambitionsnivå innebära ekonomiska konsekvenser och även påverka nämndens kostnader för försörjningsstöd.

Föredragning

Socialförvaltningen bedömer att de förändringar som genomförts i socialnämnden reglemente har skapat en större tydlighet inom områdena arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagande som är områden där det politiska ansvaret är delat inom kommunen. Socialnämnden föreslås få ett utökat politiskt samordningsansvar inom arbetsmarknadsområdet vilket bedöms som ändamålsenlig utifrån nämndens ansvar för försörjningsstöd. Socialförvaltningen gör bedömningen att den föreslagna förändringen till att

2020-11-02

Diarienummer

SO 2019/0141

kommunstyrelsen blir anställande myndighet inte kommer påverka nämndens ansvar gällande verksamhet och/eller arbetsmiljöansvar.

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom: